

W związku z zagrożeniem epidemicznym Parlament RP przyjął ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 307 ze zm.) zwana dalej ustawą o COVID-19, która weszła w życie z dniem 8 marca 2020 r. a następnie została istotnie znowelizowana i w aktualnym kształcie obowiązuje od dnia 31 marca 2020 r. Przedmiotowa ustawa zawiera regulacje w bardzo wielu obszarach, odnosząc się również do zasad funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości w tym sądów, a także organów administracji, jak również biegu terminów sądowych i administracyjnych, także biegu przedawnienia, czy też bezczynności organów.

Jest to problematyka bardzo istotna z punktu widzenia osób oczekujących na rozpatrzenie swoich spraw w sądach okręgowych w wydziałach pracy i ubezpieczeń społecznych, w sądach administracyjnych, a także przed organami administracji, mając na względzie, iż większość spraw np. z ustawy zaopatrzeniowej, toczy się już od 2017 r.

Główne i najczęściej pojawiające się pytanie dotyczy możliwości i skuteczności wystąpowania do organów bądź sądów z ponagleniami, monitami czy skargami na bezczynność, mając na względzie, iż praktycznie od 12 marca br. rozpoznawanie spraw w tym zakresie zostało wstrzymane.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do postępowań przed sądami powszechnymi i administracyjnymi, to należy wskazać, iż w związku z zagrożeniem epidemicznym, prezesi poszczególnych sądów wydali zarządzenia ograniczające zakres działania podległych im jednostek, co przejawia się w wyłączeniu możliwości zapoznawania się w siedzibie sądów z aktami, ograniczeniem funkcjonowania biur podawczych oraz odwołaniu rozpraw i posiedzeń, z wyjątkiem spraw pilnych, określonych w ustawie COVID-19, do których nie zakwalifikowano spraw z zakresu pracy i ubezpieczeń społecznych, czy też spraw ze stosunku służby. Powyższe spowodowało, iż nawet wyznaczone już sprawy po dniu 12 marca zostały bezterminowo odwołane, o czym sądy powiadamiały zainteresowane strony telefonicznie lub pisemnie.

Odnosząc się z kolei do organów administracji, to należy wskazać, iż w szerokim zakresie, tam gdzie jest to możliwe, pracują one zdalnie lub też mają dyżury w bardzo okrojonym składzie. Wskazany zatem jest głównie kontakt telefoniczny w celu uzyskania informacji dotyczących prowadzonych postępowań.

Co zaś tyczy się terminów procesowych i sądowych w jakich sprawy winny być załatwiane, to należy wskazać, iż zgodnie z art. 15 ustawy o COVID-19 w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 bieg terminów procesowych i sądowych w:

- postępowaniach sądowych, w tym sądowno-administracyjnych,
- postępowaniach egzekucyjnych,
- postępowaniach karnych,
- postępowaniach karnych skarbowych,
- postępowaniach w sprawach o wykroczenia,
- postępowaniach administracyjnych,
- postępowaniach i kontrolach prowadzonych na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa,
- kontrolach celno-skarbowych,
- innych postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw

nie rozpoczyna się, a rozpoczęty ulega zawieszeniu na ten okres.

Wstrzymanie rozpoczęcia i zawieszenie biegu terminów, o których mowa powyżej, nie dotyczy terminów w rozpoznawanych przez sądy sprawach pilnych wskazanych w art. 14a ust. 4 i 5, terminów w sprawach wyboru lub powołania organów, których kadencje są określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, terminów wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego oraz terminów **w sprawach wniosków i pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego.**

W okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19 organ lub podmiot może z urzędu wydać odpowiednio decyzję w całości uwzględniającą żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną.

We wskazanym okresie jednak **przepisów o bezczynności organów oraz o obowiązku organu i podmiotu, prowadzących odpowiednio postępowanie lub kontrolę, do powiadamiania strony lub uczestnika postępowania o niezakończonym w terminie nie stosuje się.**

Organom lub podmiotom prowadzącym odpowiednio postępowanie lub kontrolę nie wymierza się kar, grzywien ani nie zasądza się od nich sum pieniężnych na rzecz skarżących za niewydanie rozstrzygnięć w terminach określonych przepisami prawa. Zaprzestanie czynności przez sąd, organ lub podmiot,

prowadzące odpowiednio postępowanie lub kontrolę, w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, **nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących beczynności, przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.**

Z powyższego wynika, iż kierowanie aktualnie jakichkolwiek ponagleń, monitów czy skarg na beczynność w związku z niezłatwieniem spraw w terminie nie odniesie zamierzonego skutku.

Należy w tym miejscu jeszcze raz podkreślić, iż postępowania administracyjne, w tym ze stosunku służby również ulegają zawieszeniu, co oznacza, iż w tym okresie nie powinny zostać wydane rozstrzygnięcia w sprawach, chyba, że uwzględniają one w całości żądanie strony.

Mając na względzie dynamikę zmian sytuacji epidemicznej w kraju, na dzień dzisiejszy trudno ustalić jak długo potrwa przedstawiony powyżej stan, niemniej jednak będziemy się starali informować Państwa o wszystkich zmianach prawnych, które będą mogły mieć wpływ na rozpatrywanie spraw i to zarówno przez sądy powszechne, administracyjne, czy organy administracji.

Jednocześnie przypominamy, iż każdy, kto ma dostęp do internetu może we własnym zakresie, wchodząc na stronę internetową właściwego sądu, sprawdzić aktualne zarządzenia prezesów sądów, co do sposobu ich funkcjonowania.

Źródło: [FSSM RP](#)